

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Diplomantka: Bc. Zdeňka Burešová

Název práce: Migrace a její sociální konstrukce v diskurzu politických stran zastoupených v Poslanecké sněmovně České republiky

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Zdeňky se zabývá problematikou sociální konstrukce migrace v diskurzu českých parlamentních stran. Zvolené téma je jak aktuální s ohledem na široké diskuze, které se týkají problematiky migrace, tak i role politických stran v procesu tvorby veřejných politik. Téma je relevantní pro obor veřejná a sociální politika nejen svým věcným zaměřením, ale i zvolenou teoretickou perspektivou. Přínos práce spatřuji především v provedení podrobné analýzy diskurzu o migraci v Poslanecké sněmovně. Její zpracování je opravdu pozoruhodným počinem.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je strukturována formou odpovídající požadavkům na takovou práci. Po vymezení předmětu práce, migrace a Česká republika, následuje představení teoretických východisek, která se vztahují k teorii sociální konstrukce cílových populací (Social Construction Framework – SCF). Pak je představena metodologie a metodika práce. Analytická část se zaměřuje na analýzu diskurzu během jednání Poslanecké sněmovny s ohledem na témata vztahující se k migraci a sociální konstrukci migrantů a uprchlíků. V závěru jsou shrnuty poznatky práce. Práce je doplněna o přílohy, ve kterých jsou uváděny podklady pro provedenou analýzu. Dle mého názoru zvolená struktura a koncepce až na drobné výjimky odpovídá požadavkům diplomové práce. Například mi uniká smysl zařazení popisu jednotlivých teorií migrace v kapitole 2, resp. jejich propojení s prací. Celkově na sebe prezentace obsahu plynule navazuje a práce je dobře čitelná.

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů a hypotéz), splnění vytečených cílů a záměrů)

Cíle jsou formulovány jasně a přehledně a jsou v souladu s řešeným problémem a zaměřením práce. Určitým problémem je, že se mi v práci nepodařilo najít formulaci výzkumných otázek. Určitý náznak je v první větě kapitoly 4 (s. 39). Dalším dílčím problémem je, že práce plní především první cíl, tj. identifikaci sociálních konstrukcí (s. 17, 39), ale druhý cíl, vliv konstrukcí na design migrační politiky, je spíše nastíněn, například na s. 77-78.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů je zdařilé. Z práce vyplývá, že diplomantka porozuměla základním použitým konceptům a snažila se je smysluplně aplikovat na zvolenou problematiku. Nicméně zde je jeden z hlavních nedostatků práce, který spočívá ve slabším propojení teoretických východisek s věcnou problematikou. Teoretické konzistentnosti práce by jistě prospělo sevřenější propojení věcné problematiky a teoretické perspektivy nejen při představování teoretického východiska ve formě SCF či diskurzivní analýzy, ale i analytických částí 5 a 6. Větší provázanost by jistě přispěla i k robustnější interpretaci zjištěných poznatků. Na druhou stranu šíře a komplexnost uchopení je pro účely práce dostatečná.

Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická rovina práce je zpracována odpovídajícím způsobem pro diplomovou práci. Zvolený přístup je vhodný, vcelku dobře popsán, odůvodněný a diplomantka působí dojmem, že mu rozumí. Metodologická

část práce (s. 39-41) by mohla být podrobnější. Týká se to především metodiky, která by mohla podrobněji popisovat jak metody sběru, tak metody analýzy dat, což by dalo čtenáři lepší přehled o množství sebraných a zpracovaných dat. Dále by práci prospělo jasněji propojit témata a legislativní normy, jasněji klastrovat zjištěná témata (např. uspořádat v nějaké souvislosti, jako je četnost, tematicnost atd.). Nicméně provedená analýza diskurzu je svým rozsahem a provedením neoddiskutovatelnou předností práce. Celkově považuji použité metody sběru i analýzy dat za vhodně zvolené a použité s ohledem na zaměření, cíle práce i její metodologické uchopení.

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

Diplomantka v dostatečné míře a kvalitě využila literatury a dat a celkově v tomto ohledu odvedla pozoruhodnou práci, jak bylo zmíněno výše. Oceňuji jak velké množství použité zahraniční literatury, tak bohaté prameny. Celkově považuji výběr a práci s daty (analýza záznamů jednání Poslanecké sněmovny) za nadstandardní a odpovídající záměru i metodologii práce a oceňuji jejich uvádění v přílohách.

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň a odborná dikce)

Věcná správnost použitých údajů a argumentů je dostatečná a neobjevil jsem zde žádné závažné nedostatky. Poněkud nejasné mi je jen přiřazení cílových populací, zejména uchazečů na s. 77, nebo rozlišení mezi výzkumníkem a vědcem na s. 61. Odbornou jazykovou úroveň a odbornou dikci shledávám na odpovídající úrovni.

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce představuje obvyklý standard v oblasti citací a drží se použité citační normy. Nicméně má i několik zvláštností. První jsou hromadné citace za jednotlivými odstavci, zejména v pasážích odkazujících na teorie. Z tohoto pohledu je obtížné určit, co je od koho přebráno. Dále se v seznamu literatury nachází různé nepřesnosti, jako chybějící roky vydání, názvy časopisů a knih nejsou uváděny kurzívou atd. Mimoto jsou některé výroky v uvozovkách bez kurzívy (viz s. 54 a 63). Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. V práci neshledávám zásadní nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Na závěr bych ještě rád stručně zhodnotil průběžnou práci diplomantky. Diplomantka se snažila průběžně konzultovat a zapracovat připomínky, které jsem k její práci vznášel. V tomto ohledu oceňuji její iniciativu a snahu o spolupráci. V závěrečné fázi se jí však nepodařilo úplně zvládnout časový harmonogram. Více času na promyšlení a usazení práce by jistě pomohlo propracovanější strukturaci práce i zvoleným formulacím, především v propojení teorie a věcné problematiky, a tím i využití potenciálu provedené analýzy. I přes toto „nedotažení“ je předložený výsledek pozoruhodný, přínosný pro poznání vnitřního fungování stran a bylo by škoda získané poznatky z analýzy nevyužít k nějaké publikaci (pravděpodobně ve spolupráci se zkušenějším badatelem/kou).

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „výborně“ při odpovídajícím výkonu diplomantky u obhajoby.

Otázka k obhajobě:

K čemu nám mohou posloužit poznatky získané Vaší prací?

Jak je možné propojit SCF s diskurzivní a narativní analýzou?

V čem se Váš přístup liší od přístupu hlavního referenčního textu Liny Newtonové?

Datum: 13. června 2016

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.